

Geachte voorzitter, Beste wethouders en raadsleden,

Vanavond bespreekt u de Zaanse omgevingsvisie. Een visie op de toekomst van ons mooie buitengebied, het open landschap, dat voor u en voor ons dierbaar is. Mijn naam is Mariska de Leeuw. Ik ben trotse boerin en bestuurslid bij de afdeling van de Land- en Tuinbouw Organisatie, LTO Kennemerland-Zaanstreek.

Wij zijn hier vanavond met een club, om u te vertellen over de kracht van de agrarische sector, van onze familiebedrijven en hoe beperkt dit alles is meegenomen in de visie. Er is meer nodig om ruimte te houden voor agrarisch ondernemerschap in 2040. Mede op basis van onze eerdere zienswijze ga ik met u daarom een drietal punten langs.

Laat ik beginnen met het eerste punt, want dat is gelijk de belangrijkste.

1. Gezonde leefomgeving inclusief diversiteit aan agrarisch ondernemers

Fijn dat u in de nota van beantwoording onderschrijft dat agrarisch ondernemers horen bij de Zaanse identiteit. Toch blijkt dit uit de omgevingsvisie te weinig en gaat de omgevingsvisie niet in op hoe uw gemeente de agrarische sector nu ziet. Wel spiegelt u agrarisch ondernemerschap aan natuur en duurzaamheid.

Wij willen nogmaals benadrukken hoe belangrijk een Landbouw Effect Rapportage is om de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen in kaart te brengen. Meer duidelijkheid is nodig over hoe u als gemeente ondernemerschap faciliteert, de ruimte behoudt en vergunningverlening werkbaar houdt. En dan bedoelen we Zaanse ondernemers in brede zin: bedrijven met en zonder agrarische kinderopvang, zorgboerderijen, pluktuinen, boerderijwinkels, rustpunten of boerderijcampings, natuurinclusieve veehouderij, melkgeiten, biologische bedrijven, paardenhouderijen en alle bedrijfsvoeringen die planologisch nog meer mogelijk zijn. Juist die diversiteit maakt dat onze sector kan innoveren en mee beweegt met maatschappelijke ontwikkelingen.

Dat brengt mij op ons 2e punt: **het ombuigen van de negatieve ondertoon.**

De omgevingsvisie kan nu ten onrechte het beeld geven dat de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving alleen door de landbouw beïnvloed worden. Dit is een simplistische en eenzijdige benadering. En bovendien polariserend. Onze indruk is dat u de agrarische positie binnen het maatschappelijk krachtenspel niet onderkend. De oplossing van de diverse geschetste maatschappelijke problemen ligt niet sec in het opgelegd omgooien van de bedrijfsvoering van agrarische bedrijven. Simpel gesteld: een bredere blik is nodig en minder negatieve framing.

Daarmee bedoelen we dat woorden zoals

- “*intensieve veehouderij*” uit de visie moeten. Onze bedrijven zijn vooral extensief ingericht, in Polder Westzaan zijn zelfs te weinig grazers voor goed beheer!
- Datzelfde geldt voor “*grootschalig agrarisch productielandschap in Assendelver polder*”?! Agrarisch ondernemers zoveel meer doen naast hoogwaardig voedsel produceren, wij beheren grote delen van het buitengebied!
- “*Waterkwaliteit verbeteren door overbodige meststoffen terug te dringen*”. Van overbodig is geen sprake in deze tijd. Waterkwaliteit wordt bovendien door vele factoren bepaald. Wij vinden het onevenredig om dat te linken aan de landbouw. Wees eerlijk en voeg ook de negatieve effecten van riooloverschotten op waterkwaliteit toe aan de omgevingsvisie.
- “*Geen grutto of vlinder meer te vinden in Zaans buiten*” vraagt om andere bewoordingen. Ter illustratie: agrariërs boeken samen met de natuurvereniging goede resultaten met weidevogels in bijvoorbeeld de Krommenieër woudpolder, polder Westzaan en de Veenpolder in Assendelft. Die waardering willen wij terugzien in de omgevingsvisie.

Dan kom ik tot slot bij ons laatste punt:

3. Meer mensen en verkeer in het buitengebied = meer actie nodig!

Wij vinden het een gemiste kans dat de omgevingsvisie nog steeds weinig in gaat op de verkeersveiligheid in het buitengebied, de bereikbaarheid van de agrarische bedrijven & percelen daar waar polderwegen als snelwegen gebruikt worden, en ook de groeiende berg zwerfafval. 54% van Zaanstad bestaat uit het buitengebied, 4500 hectare. Dat zijn bijna 6650 voetbalvelden!

Het voelt alsof we vanuit de 5 polders harder moeten roepen dan wanneer het om stadse vraagstukken gaat. Het is in onze ogen te kort door de bocht om alleen het woord landbouwverkeer hier en daar toe te voegen. Het omdenken vraagt om meer actie en is in andere hoofdstukken van de visie net zo hard nodig.

Concluderend roepen wij u vanavond op om de omgevingsvisie aan te houden. Een pas op de plaats om de agrarische sector als integraal onderdeel mee te nemen. Wij beseffen dat dit extra tijd en inzet kost, maar dat is het waard om met een Landbouw Effect Rapportage effecten door te rekenen.

Stel uw vragen gerust, ook aan ondernemers hier op de tribune straks in de pauze. Ik nodig u dan ook uit om daar gebruik van te maken, om **samen** ruimte te maken voor agrarisch ondernemerschap in Zaanstad in 2040.